

DİRSEK EKLEMİ İLE İLGİLİ SKORLAMA SİSTEMLERİ

Mehmet ERSİN¹

2. BÖLÜM

Ortopedi pratiğinde, hastaların objektif değerlendirilebilmesi için çeşitli skora sistemlerine sıklıkla başvurulmaktadır. Bu skora sistemleri hem tedaviyi yönlendirmekte hem de tedavi sonucunu değerlendirmekte kullanılmaktadır. Bir skora sistemlerinin klinikte kullanılabilmesi için güvenilirlik, geçerlilik testlerinin yapılmış olması gerekmektedir. Ayrıca yabancı bir dilde yapılmış bir skora sisteminin başka bir dilde kullanılabilmesi için kültürel adaptasyonunun yapılması gerekmektedir (1).

MAYO DİRSEK PERFORMANS SKORU

- Mayo Dirsek Performans skoru (2), günlük yaşam aktiviteleri sırasında dirseğin herhangi bir patolojiden kaynaklanan sınırlamalarını test etmek için kullanılan bir araçtır.
- Bu test için 4 alt ölçek kullanır:
 - Ağrı,
 - Hareket açılığı,
 - Stabilitate,
 - Günlük fonksiyon (Tablo 1).
- Uygulanan farklı tedavilerin sonuçlarının kıyaslanmasında kullanılır. Klinisyen tarafından doldurulur.

¹ Op. Dr, Ortopedi ve Travmatoloji Uzmanı, Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, drmehmetersin@gmail.com

REFERANSLAR

1. Wild D, Grove A, Martin M, Eremenco S, McElroy S, Verjee-Lorenz A, et al. Principles of Good Practice for the Translation and Cultural Adaptation Process for Patient-Reported Outcomes (PRO) Measures: report of the ISPOR Task Force for Translation and Cultural Adaptation. *Value Health*. 2005;8(2):94-104.
2. Morrey B, Adams R. Semiconstrained arthroplasty for the treatment of rheumatoid arthritis of the elbow. *The Journal of bone and joint surgery American volume*. 1992;74(4):479-90.
3. Celik D. Psychometric properties of the Mayo Elbow Performance Score. *Rheumatol Int*. 2015;35(6):1015-20.
4. Cusick MC, Bonnaig NS, Azar FM, Mauck BM, Smith RA, Throckmorton TW. Accuracy and reliability of the Mayo Elbow Performance Score. *J Hand Surg Am*. 2014;39(6):1146-50.
5. The B, Reininga IH, El Moumni M, Eygendaal D. Elbow-specific clinical rating systems: extent of established validity, reliability, and responsiveness. *J Shoulder Elbow Surg*. 2013;22(10):1380-94.
6. Buchbinder R, Green S, Bell S, Barnsley L, Smidt N, Assendelft WJ. Surgery for lateral elbow pain. *Cochrane Database Syst Rev*. 2002(1):Cd003525.
7. Pynsent P, Fairbank J, Carr A. Outcome measures in orthopaedics and orthopaedic trauma: CRC Press; 2004.
8. Demirbaş AT. Oxford dirsek skoru'nun kültürel adaptasyonu ve Türkçe versiyonu'nun güvenilirlik geçerlilik çalışması. 2016.
9. Yosmaoglu HB, Doğan D, Sonmezer E. The reliability and validity of the Turkish version of the Oxford Elbow Score. *Journal of orthopaedic surgery and research*. 2016;11(1):95.
10. Iordens GI, Den Hartog D, Tuinebreijer WE, Eygendaal D, Schep NW, Verhofstad MH, et al. Minimal important change and other measurement properties of the Oxford Elbow Score and the Quick Disabilities of the Arm, Shoulder, and Hand in patients with a simple elbow dislocation; validation study alongside the multicenter FuncSiE trial. *PloS one*. 2017;12(9).
11. Hudak PL, Amadio PC, Bombardier C, Beaton D, Cole D, Davis A, et al. Development of an upper extremity outcome measure: the DASH (disabilities of the arm, shoulder, and hand). *American journal of industrial medicine*. 1996;29(6):602-8.
12. Jester A, Harth A, Wind G, Germann G, Sauerbier M. Disabilities of the arm, shoulder and hand (DASH) questionnaire: determining functional activity profiles in patients with upper extremity disorders. *Journal of hand surgery*. 2005;30(1):23-8.
13. Öksüz Ç. Nöromüsküler hastalarda ergoterapi yaklaşımlarının aktivite ve toplumsal katılım düzeyine etkisi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. 2009.
14. Düger T, Yakut E, Öksüz Ç, Yörük S, Bilgütay BS, Ayhan Ç, et al. Kol, omuz ve el sorunları (disabilities of the arm, shoulder and hand-DASH) anketi Türkçe uyarlamasının güvenilirliği ve geçerliği. *Fizyoterapi Rehabilitasyon*. 2006;17(3):99-107.
15. Oksuz C, buket Cesim Ö, Akel BS. Üst Ekstremitte Yaralanması Olan Bireylerde Kol, Omuz ve El Sorunları Anketi (DASH) İle Lawton Günlük Yaşam Aktiviteleri Anketi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi. *Ergoterapi ve Rehabilitasyon Dergisi*. 5(3):189-96.
16. Beaton DE, Wright JG, Katz JN, Group UEC. Development of the QuickDASH: comparison of three item-reduction approaches. *JBJS*. 2005;87(5):1038-46.
17. Dogan SK, Ay S, Evcik D, Baser O. Adaptation of Turkish version of the questionnaire Quick Disability of the Arm, Shoulder, and Hand (Quick DASH) in patients with carpal tunnel syndrome. *Clinical rheumatology*. 2011;30(2):185-91.
18. Sun Z, Fan C. Validation of the Liverpool Elbow Score for evaluation of elbow stiffness. *BMC Musculoskelet Disord*. 2018;19(1):302.